

PARITÁS

A MAGYAR KULTÚRA NAPJA '99 ALKALMÁBÓL

PARAINESIS KÖLCSEY KÁLMÁNHOZ

AZ, KI ÉLETÉBEN sokat érzett és goldolkozott; s érzeményit és gondolatait nyom nélkül elröppenni nem hagyta: oly kincset gyűjthetett magának, mely az élet minden szakában, a szerencse minden változásai közt gazdag táplálatot nyújt lelkének.

Alig van ember, kinek lelkében a jó és szép magvai a természettől hintve ne lennének; s ki szerencsés vala mívelt emberek közt születni; ki már gyermekéveiben azon magvakat maga körül teljes virágzásra fejtve láthatja: mi könnyű annak önkeble mozdulatait s mások példákat követve, magának az erkölcsiség legtisztább kívánatai felől való ismeretet szerezni? Azonban ismerni a jót könnyebb, mint követni; sőt még az sem nehéz, ha némelykor jó, vagy éppen nemes tettet vigyünk véghez: de egész életedet meghatározott elu szerént intézve, sohasem tenni mást, mint amit az erkölcsiség kíván; s még akkor sem, midőn haszon, bátorlét, indulat heve, vagy sokkal nagyobb, sokkal dicsőségesebb kincs, mintsem birtokába hosszú igyekezet nélkül juthatnánk. Még se hidd azt rendkívül fáradságosnak. Mert valamint hosszú út

vezet a tudomány magasb polcára; de a léleknek naponként újabb ismerettel gazdagulása annak fáradsalmait kedvessé teszi; úgy a rény pályáján a haladás önérzése, a szívnek mindég nemesb vonásokkal ékesülése, s az a mondhatatlan édes jutalom, mit minden jótett önmagával hoz, virágokat hintenek. Sokan nevezék e pályát tövisesnek; de higgy nekem: az embert életében sokszor éri szerencsétlenség, jót s gonoszt egyformán. A különbség csak az: mert a gonosz úgy érzi azt, mint büntetést, mely őt leveri; a jó pedig, mint törénetesen keresztülfutó szélvész, melynek az ő lelkén hatalma nincs. Azért élted minden órájában tisztelettel és szeretettel fordítsd a rény felé tekinteteidet; soha ne múlassd el egy alkalmat is, melyben jót tehetsz; s ha a tett némelykor pillanatnyi

hasznoddal s kívánságaidal ellenkeznék: szoktasd akarodat, hogy rajtok győzedelmeskedjék.

KÖLCSEY FERENC
- részletek - 1837

Kós Károly kisgrafikája

CIVIL HÍRLAP
HUSZONKETTEDIK SZÁM

Kiadja
a PARITÁS - Kulturális
Szolgáltató Társulás

Szerkesztő:
LUKÁCS LÁSZLÓ

Nyomdai munkák:
Polg. Hiv. Kiskunhalas
HU ISSN 1417 1678

Ne takard el a Napot!

CIVIL hírlapunk huszonkettedik számát tartja kezében kedves Olvasóm, s részemről ez az utolsó példány, melynek szerkesztéséért is felelősséget vállalhattam.

Hogy mi következik ezután? Azt még nem lehet tudni. A jövő még nincs készen, szóval nem lehet előre elkészítve megvásárolni, mint ahogyan azt sokan szeretnék. Leginkább úgy látszik kibontakozni a jövő, mint az a bizonyos égi felleg, mely komor sötétséget, zúgó vihart támaszt és az embereknel, állatoknál egyaránt félelmet kelt.

Vannak persze olyanok, akiket ez az égháború lenyűgöz, és csodálattal áhitozzák azt a korlátlan természeti erőt, mely mindent képes elsöpörni, ami az útjába akad.

Ez a nyári felleg – és persze a Hold – idén augusztusban néhány percre eltakar majd minden fényt előlünk, de semmiképpen ne ijedjünk meg! Aminek lennie kell, hát legyen; ám egy dolgot azért a figyelmébe ajánlok Önnek: ha mégis sötétség maradna, és annak nem a Hold vagy az égi felleg lesz az oka, akkor talán ki kellene mondania: *ne takard el a Napot!*

FARSANGI TÁNCHÁZ

1999. FEBRUÁR 13., SZOMBATON 20 ÓRÁTÓL A KÖZÖSSÉGEK HÁZÁBAN

Vendég:

Kozma Gyula László (Kosztya)
bőgő, cselló

Házigazda: az Ördögös Zenekar

Belépő: 100 Ft.

CIVIL PERSPEKTÍVA [7]

A Társulás alapelvei és céljai

A PARITÁS KULTURÁLIS SZOLGÁLTATÓ TÁRSULÁS OLYAN SZERVEZETI FORMA, AMELY FŐKÉNT AZOK KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL ALAKULT MEG 1993. DECEMBER 2-ÁN, AKIK EDDIG IS VEZETŐI, VAGY KÉPVISELŐI VOLTAK A HELYI MŰVELŐDÉSI KÖZÖSSÉGEKNEK. LEGFŐBB CÉLJA, HOGY OLYAN HELYI CIVIL ÉRDEKEGYEZTETÉS SZÜLESSEN, AHOVÁ BÁRMELY JOGKÉPES SZERVEZŐDÉS EGYENLŐ, TEHÁT ALANYI JOGON TÁRSULHAT, ANNAK ÉRDEKÉBEN, HOGY A MŰVELŐDÉSI, SZOLIDARITÁSI TÖREKVÉS MEGVALÓSULHASSON. A TÁRSULÁS JOGI SZEMÉLY, AMIT UGYANCSAK JOGI SZEMÉLYEK HOZTAK LÉTRE.

Elnöke, alelnöke és egy elnökségi tag képezi a Társulás elnökségét. A gazdasági ügyeit, valamint belső ellenőrzését saját hatáskörében, cselekvési programját, ügyvitelét – az ügyvezető igazgató vezetésével – ügyrendjében szabályozza.

A Társulás szervezetei tagdíjat fizetnek, egyesületek, alapítványok és pártolt közösségek esetében egységesen 1.000 Ft/év befizetésével erősíthetik meg jogviszonyukat. Ennek fejében, a két évente megválasztott elnökség – az igazgatóság közreműködésével – a közgyűlés határozatai szerint gondoskodik arról, hogy a társszervezetek alapvető működési feltételeit – külön megállapodások alapján – javítsa, illetőleg segítse.

A Társulás adminisztrációs vezetését az ügyvezető igazgató, ill. az igazgatóság tag-

jai látják el, s közvetlenül felelnek a tényleges szakmai feladatok ellátásáért. A rendszeresen ülésező elnökség gondoskodik a közgyűlési határozatok végrehajtásának ellenőrzéséről, a közműveltségi folyamatok erősítéséről, valamint a gazdálkodási ügyekről. Minden alapvető döntést azonban a közgyűlés hoz.

A PARITÁS tehát nem csupán egy újabb szervezet, hanem a halasi egyesületek, alapítványok és pártolt közösségek koordináló fóruma. A társult szervezetek közhasznú szolgáltató, menedzser szervezete, a közös ügyek elvégzésére, képviselőit létrehozott civil testület, mely közvetlenül sem pártol politikai, illetőleg hatalmi érdekvizonyokat.

A társulás céljai és tevékenységi köre

Vegye számba Kiskunhalas város művelődésszervezési teendőit és segítse az egyesületi vagy egyéb csoportosulások közötti tájékoztató, kezdeményező kapcsolatépítést, melynek során őrizze meg s fejlessze a nemzeti és egyetemes művelődési hagyományokat; összességében tehát működjön közre a társszervezetek részéről felmerülő művelődési igények megvalósításában! Fontos célja legyen a közösségi adatszolgáltatás megszervezése,

a közműveltségi folyamatok erősítése, mely hatékonyan – nyilvánosságának fenntartásával – a szabadművelődési elvek szerint segítse a humán érdeklődéshez kapcsolódó kulturális szolgáltatások létrejöttét!

Rendezvények lebonyolításával, közösségi összejövetelek szervezésével s egyéb, a közös szellemiségét támogató művelődési formák közvetítésével gyarapítsa a lakossági, települési értékek szolidaritás viszonyrendszerét, valamint teremtsen fórumot tevékenységével a legkülönbébb kezdeményezéseknek.

Afenti célkitűzések alapján, kulturális szolgáltatásokat szervezünk, kiadványokat jelentetünk meg, közösségi adatbankot, munkacsoportokat hozunk létre. Sokoldalúan együttműködünk a bel- és külföldi szervezetekkel, intézményekkel, továbbá segítjük és támogatjuk a Társulás értékmezőző és fejlesztő kezdeményezéseit a rendelkezésére álló eszközök segítségével. Alapvetően tehát, minden olyan tevékenységet szívesen folytathatunk, ami a célok eléréséhez segítheti a Társulást, s vállalt szolgáltatásait, amit a közműveltség fejlesztése érdekében, térítésmentesen közre is adunk.

(Részletek az alapszabályból, 1993.)

ELNÖKSÉG

F. NAGY JÓZSEF elnök

SÁROS MIHÁLYNÉ alelnök

SZILVESZTER SZILVIA
elnökségi tag

IGAZGATÓSÁG

**Az Igazgatóságot
1999. február 1-től
az új ügyvezető
igazgató vezeti!**

Az Igazgatóság tevékenysége

AZ IGAZGATÓSÁG MUNKATÁRSAINAK FELADATA: A PARITÁS TÁRSSZERVEZETEINEK SZAKMAI TÁJÉKOZTATÁSA, MENEDZSELÉSE ÉS A KÖZÖSSÉGI MŰVELŐDÉS FEJLESZTÉSE. TEVÉKENYSÉGÜNK KITERJED A TÁRSSZERVEZETEK INFORMÁCIÓS, PÉNZÜGYI SEGÍTÉSÉRE, A KULTURÁLIS PROGRAMOK MEGRENDEZÉSÉRE ÉS KÖZVETÍTÉSÉRE, A TÁBOROZTATÁSOKRA, VALAMINT KIADVÁNYOK MEGJELENTETÉSÉRE.

Bármely társszervezet közvetlenül igényelhet szakmai, információs segítséget az igazgatóság tagjaitól a MAGYAR SOROS ALAPÍTVÁNY és a CIVIL ALAP KÖZALAPÍTVÁNY támogatásának jóvoltából.

PARTNERSÉG

(1) Segítünk az egyesületek közgyűlésének levezetésében, az alapítványi okiratok, alapszabályok megfogalmazásában, módosításában.

(2) Kommunikációs tréningek, reklám, illetve PR-továbbképzések szervezésével és egyedi módszertani kiadványok megjelentetésével támogatjuk a civil önérvényesítést.

(3) A célirányos pályázati felhívások másolatait, továbbá a beszerezhető pályázati űrlapokat, adatlapokat postán kiküldjük. Amennyiben szükséges az angol, német és francia fordításokat is elvégezzük.

Módszertani kiadványainkban külön ismertetjük: hogyan pályázzon, mit írjon, mit kell mellékelni a pályázatokhoz és hogyan fogalmazzon.

(4) A könyvvitel és gazdálkodás kérdéseiben szakmai tanfolyamokat és tanácsadásokat tartunk minden hónap utolsó szerdai napján 17 órától a Közösségek Házában!

(5) A MAGYAR SOROS ALAPÍTVÁNY támogatásával a C³ INTERNET-kapcsolat ajánlatait megküldjük, társszervezeteink alaptervekenységét segítve – a társulási díj mértékéig – a telefax, telefon és fénymásoló használatot is biztosítjuk.

Folytatás

CIVIL PERSPEKTÍVA (7)

Állandó és aktuális programjaink

ÁLLANDÓ PROGRAMOK

(KÖZÖSSÉGEK HÁZA)

Éves közgyűlés

* 1999. január 21.

Pilvax kávéház

* 1999. március 15. (Ünnepi összejövetel, meghívott művészeti csoportok önkénteseinek közreműködésével.)

Szent György-napi Kézműves Kirakodóvásár és Táncházt.

* 1999. április 24. (Kézműves kirakodóvásár; zenekarok, táncgyűttesek fellépése)

Szent István-napi évadnyitótáncházt.

* 1999. augusztus 21. (Koncertműsor neves vendégekkel, majd táncházt.)

Nemzeti emléknap

* 1999. október 6. (Az 1849-es szabadságharc mártír tábornokainak emléknapja)

Márton-napi Civil Fórum

* 1999. november 13. (Ünnepi közgyűlés, a PARITÁS-díj átadása, kistérségi civil fórum és társas összejövetel)

AKTUÁLIS PROGRAMOK

LEGÁCIÓ '99

Karácsony Sándor
Társaskör

Az évközi találkozók Karácsony Sándor értéktudományi-jához kapcsolódó legációt szervezünk 1999. július 20-26. között (Nógrád, Borsod). A résztvevő középiskolások sajátos kisközösségi együttléteik során ismerhetik meg Karácsony Sándor eszmerend-szerét. További információk: Lukács Lászlótól (Telefon: 30/96887-112)

Múzsák ligete Alkotótábor '99

A Bemutatószínház-sorozat Alapítvány, a Motolla Hagymányórázó Egyesület, továbbá a Kiskunhalasi Nagycsaládok Egyesülete szervezésében 1999-ben – harmadik ízben – alkotótábor rendezünk Óbányán, 1999. július 25-áig.

augusztus 3. között 15–22 éveseknek. További információk: Szilveszter Szilvia (Telefon: 423-398)

Nap-Hold kemping

A magyarországi teljes napfogyatkozás időszakára öt napos kistábor szervezünk Kiskunhalason 1999. augusztus 7-12. között az amatőr csillagászok és természetbúvárok részére. További információk: Kercsmár Zsolt (Telefon: 425-895)

Magyar Pantheon Honismereti barangolások

A Halasi Szépműves Céh tagjainak szervezésében honismereti barangolásokra hívjuk mindazokat, akiket a természetjáráson felül a folklór, a nemzeti irodalom és történelem, valamint a szociográfia is érdekel, továbbá a társas-közösségi élet rejtelmét is szeretnék megismerni. Jelentkezni és érdeklődni a Céh-gyűléseken lehet Rébék Benőnél

A Halasi Diákszövetség rendezvényei

Különböző ifjúsági, kulturális rendezvények, koncertek, filmvetítések, előadások stb. szervezésével valósítja meg a HD törekvéseit. Május végén újra HD választás! További információk: Flösser Tamás HD ügyvivőtől kérhetők.

Magyar táncházt.

Magyar táncházi rendezvényeket tartunk a jeles napokhoz tartozóan, általában havonta egyszer a Községek Házában. Közreműködik az Ördögös Zenekar. További információ: Maruzsenszki Endre (Telefon: 424-346)

A civilek napja

Minden évben – Pünkösöd előtti szombaton – a halasi civil alkotó, művészeti közösségeinek egész napos bemutatkozását tervezzük a Bethlen Gábor téren. Időpontja: 1999. május 22. További információ és jelentkezés: Szilveszter Szilvia (Telefon: 423-398)

(6) Aktuális címlistákat adunk át a Társulás társszervezeteinek, és közvetlenül igénybe vehetik a Társulás közösségi adattárát.

(7) Minden évben átadjuk a Társulás különdíját (PARITÁS-DÍJ) annak a szervezetnek, vagy személynek, aki Halas kulturális életében számottevően munkálkodott. A díjat a Magyar Kultúra Napján nyújtjuk át.

KIADVÁNYOK

(1) Vállaljuk a társszervezetek szakmai kiadványainak tervezését, szerkesztését s a reklámhordozókkal kapcsolatos szaktanácsadást.

(2) A PARITÁS című civil hírlapunkban, illetőleg egyéb önálló kiadványainkban meg-

jelenési lehetőséget nyújtunk a társszervezeteknek, továbbá Kiskunhalas város helytörténeti, társaséletbeli történeteinek, alkotóművészetének bemutatására.

(3) A HALASI DIÁKSZÖVETSÉG kiadásában félévente megjelentetjük az INDEX című ifjúsági lapot.

RENDEZVÉNYEK

(1) Rendezvények kivitelezésében, nemzetközi és országos közösségi táborok és turisztikai programok lebonyolításában vállalunk szerepet.

(2) Közvetítünk fővárosi és egyéb színházi, koncertjegyek előrendelésében, és helyfoglalást is kérünk!

(3) Megkeresések alapján,

vagy pályázati úton előkészítjük és lebonyolítjuk a különféle rendezvényeket (koncertek, táncházt., előadóstek, szakmai találkozók, kiállítások), illetőleg a kamaraszínházi és műsoros előadásokat.

(4) Foglalkozunk helyi művészeti csoportok műsorajánlatainak (pl. báb, Lyra Együttes, Ördögös Zenekar, néptánc) összeállításával és kiközvetítésével.

(5) Lehetőséget kínálunk közös rendezvények lebonyolítására, mely esetekben a programok lebonyolításában átvállaljuk a szervezési költségeket.

TAKSA - Készenléti Alap

Közvetlen támogatást teszünk lehetővé a társszervezetek részére, mely a befiz-

ezett TAKSA arányában áll a partnereink rendelkezésére, amit az adott évben megvalósítható rendezvényekhez lehet igénybe venni, valamint egyéb közös program esetében további pénzügyi támogatást is tudunk nyújtani a programtervek alapján. A támogatások mértékéről és célirányos kiutalásokról az elnökség dönt.

KÉPVISELET

Pártolt jogviszonyt ajánlunk fel a nem jogi illetőségű közösségek részére; pl. a Lyra Együttes, Ördögös Zenekar, Karácsony Sándor Társaskör, Halasi Szépműves Céh, Szabó Dezső Társaskör, Halasi Diákszövetség ill. egyéb szervezetek esetében, akik részére számlavezetést és pályázói referenciát is nyújtunk.

ÖSSZEFOGLALÓ

A PARITÁS KULTURÁLIS SZOLGÁLTATÓ TÁRSULÁS 1998. ÉVI TEVÉKENYSÉGÉRŐL

A TÁRSULÁS 1998. FEBRUÁR 25-ÉN VÁLASZTOTT ÚJ ELNÖKSÉGET. TAGJAI: F. NAGY JÓZSEF ELNÖK (SZILÁDY ÁRON TÁRSASÁG), SÁROSI MIHÁLYNÉ ALELNÖK (NAGYCSALÁDOSOK KISKUNHALASI EGYESÜLETE), SZILVESZTER SZILVIA (BEMUTATÓSZÍNHÁZ-SOROZAT ALAPÍTVÁNY).

Az Igazgatóság ügyvezetője először egy évre, majd 1997 januárjától újabb két évre LUKÁCS László lett, aki az igazgatóság tagjait felkérte a szakmai szolgáltatások elvégzésére. A gazdasági ügyeinket MAGYAR Ildikó kamarás és KÁNTOR Ferencné pénztárnok végezte az elmúlt évben. Lejrinszkiné TÓTH Éva (1997. szeptember 1–október 30-ig), aki a Halasi Diákszövetség HD Iroda ügyvivője is volt 1997 júniusától), majd FLÖSSER Tamás, illetve később BARCSIK Tibor volt 1998. végéig. Az Igazgatóság tanácsnokai jelenösen segítettek a Társulás információs, pénzügyi, programszervezési szakmai tevékenységét.

Az IGAZGATÓSÁG 1998-ban harmadizben teljes körű **Internet hozzáférést** nyert a SOROS Alapítványtól (C3), melyet bármely partner szervezetünk részére használhatóvá tettünk, illetve adataikat saját Web-lapunkra is felvettük. A **gazdasági ügyvitelt és tanácsadást** Magyar Ildikó és Kántor Ferencné látta el, s csaknem valamennyi szervezet igényli segítségüket. **A hatályos ügyrend** tételesen rögzíti a Társulás szervezeti és működési rendjét, beleértve a **TAKSA Készenléti Alap** működését is, mely több mint **félmillió forintot pénzügyi támogatást nyújtott 1998-ban** is a Társulás tagjainak. Természetesen ahhoz, hogy folyamatos lehessen a Társulás működése a PARITÁS is készíti

pályázati terveket és kérelmeket, s egy-egy önálló programra sikerül néhány százezer forintot elnyernie. A legnagyobb támogatóink közé tartozott a **Soros Alapítvány, a Nemzeti Kulturális Alap, a Civil Alap Közalapítvány, a Magyarok Világszövetsége, a Pro Renovanda Hungariae Alapítvány.** Sikeresek voltak a partnerszervezetek csatlakozásai, hiszen **két új taggal bővült a Társulás, összesen tehát 16 helyi szervezet képviselői alkotják a Társulás közgyűlését és további öt művészeti alkotóközösséget is pártolunk.** Fontosak voltak az információs kiadványaink megjelenései, mert az írásban közvetített hírek, felhívások, ajánlatok egy időben s egyaránt minden partnerszervezethez eljutnak, az mellett, hogy közvetlen információkat és segítséget adnak az Igazgatóság tanácsnokai. A **PARITÁS civil hírlapunk** és a **Civil perspektíva** műsorfüzetünk 5. és 6. számai kitűnő lehetőséget teremtenek véleményünk, tevékenységünk, a partner szervezetek bemutatására. Mindkét műsorfüzet olvasható a Web-lapunkon. A **helyi sajtóval** és a **közeleti vezetőkkel** tartózkodóak kapcsolataink, mert rendezvényeinkről, tényleges eredményeinkről nem tudósítanak, eredményeinket nem mutatják be. Felajánlott **szolgáltatói tevékenységünk** rövid összefoglalójában külön területet alkot az **igazgatóság szakmai-információs segítségnyújtása**, amit társszervezetek díjtalanul megkaptak az elmúlt év alatt is.

A Társulás – a Rendezvény- és Programirodával is együttműködve – 1998-ban is vállalta plakátok, szórólapok, egyéb kiadványok tervezését, szerkesztését, sokszorosítását, s a reklámhordozókkal kapcsolatos szaktanácsadást, a plakátok kihelezését.

Vállaltuk különböző rendezvények, programok bemutatását, ismertetését és közvetítését önálló kiadványainkban.

A tudomásunkra jutott pályázati lehetőségeket folyamatosan közzétettük, a társközösségek kérésére a rövid határidejű pályázatokat, úrlapokat postán kiküldtük.

Kiadványainkban (PARITÁS civil hírlap) külön ismertettük: hogyan pályázzon, mit írjon, mit kell mellékelni a pályázatokhoz és hogyan fogalmazzon, s az aktuális programokra felhívtuk a figyelmet.

Segítettünk az egyesületek közgyűlésének levezetésében, az alapító okiratok, alapszabályok megfogalmazásában, s módosításában. A könyvvitel és gazdálkodás kérdéseiben szakmai tanácskozásokat tartottunk minden hónap utolsó szerdai napján, délután 17 órától a Közösségek Házában.

Rendezvények kivitelezésében (pl. ötletek, forgatókönyvek), közös rendezvények, táborok és turisztikai programok lebonyolításában is vállaltunk kezdeményező szerepet.

Megkeresések alapján, vagy pályázati úton előkészítettük és lebonyolítottuk a különféle rendezvényeket (koncertek, táncházak, előadóestek, szakmai találkozók), illetőleg a kamaraszínházi és műsoros előadásokat.

Foglalkoztunk a pártolt művészeti alkotóközösségek (Lyra Együttes, Ördögös zenekar) műsorajánlatainak közvetítésével is, valamint könyvbizományi (alternatív könyvkiadók) árusításokkal.

Törekedtünk a Halasi

Diákszövetség, valamint más diákközösségekkel való együttműködésre.

A Társulás 1998-ban csaknem valamennyi tervbe vett rendezvényét megvalósította, illetve teljesítette. A szükséges pénzügyi háttér megnyugtató módon biztosított volt, és a továbbiakban is arra kell törekedni, hogy minél nagyobb tartalékot képezzünk a tervezett rendezvényeink megvalósításához.

- **Allandó rendezvényeink** jeles napján átadtuk a PARITÁS-DÍJAT (Faddi Istváné részére * Január 22.) és kellemes együttlélet szervezetünk a halasi civil vezetők és képviselők részére, valamint az érdeklődő vendégseregnek.

- Kezdeményeztük a **Kiskunhalasi Közművelődési Tanács** létrejöttét a jegyzőnél, melynek eredményeképpen júniusban 17-én megalakult Halason a KKT., soros szóvivője F. Nagy József lett, aki a PARITÁS elnöki tisztségét 1998. február 25-től tölti be.

- Elszámolásra került az Eu-Mobilitás **nemzetközi drámajáték tábor.** A **Soros Alapítványtól** jelentős támogatásban részesült a Társulás értékközvetítő tevékenysége, köztük a **Halasi Szépművészeti Céh** rendszeres összejevetelei.

- Havonta megjelentettük a **PARITÁS civil hírlapunkat** (kb. 300 példány).

- Március 15-én, nemzeti ünnepünk alkalmából, a **PILWAX EST** folyamán vendégeink voltak a békéscsabai színészek, akik a „Bolygó király” című népszínműves Szuper. Károlyra emlékeztek, valamint számos halasi művészcsoporthoz, ill. szólista.

- Húsvétkor, **honismereti**

barangoláson vettünk részt az 1848. évi pesti forradalom és a reformkor neves személyiségeinek sorsfordító helyszíneit érintve a Dunántúlon.

- Április 24-én megszer-
veztük a **civil disputát**.

- Április 26-án, a szent **GYÖRGY-NAPI KIRAKODÓVÁSÁR ÉS TÁNCBÁZÁR** az elmúlt évben megtartott rendezvényhez képest visszafogottabb volt; de a jeles zenekarok méltó módon képviselték a hagyományos értékrendet a vendégsereg szórakoztatására.

- A **Civil Alap Közalapítvány** három pályázatunkat összesen 150.000 forintos támogatásban részesítette.

- Pünkösdkor, **honismereti barangoláson** vettünk részt Bugacon, 18 fővel.

- Június 10-én vendégünk volt *dr. Szij Rezső* művészettörténész, aki négy előadást tartott a Végh-kúriában, **Szabó Dezső Társaskör** alakuló rendezvényén.

- A HALASI LEGÁCIÓ '98 út a **Karácsony Sándor Társaskör** tagjai részére (34 fő) szerveződött július 1-7. között az Ormánságban és a Zselicben. A közösségi tábor legfontosabb célja az volt, hogy Karácsony Sándor szellemi örökségének nyomában megtaláljuk tanítványai, kortársai életművében Karácsony Sándor által kidolgozott érték-kategóriákat. A jó hangulatú legációt a Szilády Áron Társaság patronálta.

- Ismét nagy sikerrel valósult meg Sikondán (Július 15-24.) a **„MÚZSÁK LIGETE” ALKOTÓTÁBOR**, melyet három partnerszervezetünk együttműködése hozott létre. A Nagycsaládosok Kiskunhalasi Egyesülete, a Szivárvány Bábszínházi Alapítvány és a Bemutatószínház-sorozat Alapítvány szakmai programja mindenképpen példamutató folytatást kíván 1999-ben is!

- A **Lyra Együttes** „Első

ének” programja visszatérő rendezvénye az évadnyitó Halasi Szépmíves Céh-gyűléseknek **1998. augusztus 15-én a Végh-kúriában**, ahol halasi költők, verselők műveiből megzenésített koncerten kb. 120 fő vett részt.

- Állami ünnepünk alkalmával **évadnyitó táncbázár** rendeztünk 1998. augusztus 20-án a Közösségek Házában, ahol a *Fabátka Zenekar* muzsikált.

- Támogattuk az **Ördögös Zenekar népzenei táborát** a Szilády Áron Ref. Gimnázium internátusában, 1998. augusztus 17-23. között.

- A HALASI DIÁKSZÖVETSÉG idén májusban újralakult a Társulás segítségével, új HD Iroda ügyvivőt választottak (Lekrinszkiné Tóth Éva tanárnő, majd Flösser Tamás) és megkezdték tevékeny közszereplésüket. **Megyei Diákforumot** szerveztek, ill. két alkalommal kiadták az INDEX c. lapjukat is.

- Jól működő kulturális műhelye, pártolt közösségünk a HALASI SZÉPMÍVES CÉH. Tagjai (kb. 25 fő) számos honismereti barangolást szerveztek, s általában 3-4 napos útjaikon ismerkedtek a népművészeti, szociológiai, tájleltő sajátosságokkal Bugac, Dunántúl, Szekszárdi-dombság stb. **Állandó összejöveteleik** a Végh-kúriában igényes szellemi együttlétek, s gyakorlatias, hiszen számos kiállítás

segítettek létrejönni, verses kiadványt készítettek elő, s a Végh-kúria parkosítását is elkezdték.

- Október 6-án, **nemzeti emléknapunk** alkalmából **közéleti összejövetelt** rendeztünk a Kuruc szobornál és a Közösségek Házában.

- Október 24-én Ábrahám Nóra, a Csík zenekar és a Tatos zenekar részvételével **táncbázár támogatunk** a Közösségek Házában, a Rendezvény- és Programiroda szervezésében.

- November 11-én a rendkívüli közgyűlés alkalmával **közhasznú szervezetté** alakult át a PARITÁS, de sajnos elmaradt a Márton-napi civil fórum.

- December végén **szilveszteri óévbúcsúra és újévköszöntésre** került sor a Szekszárdi-dombságban (Szálka) a Halasi Szépmíves Céh szervezésében. (17 fő)

SUMMÁZAT

Az elmúlt éveket alapul véve kijelenthető, hogy a Társulás non-profit keretek között végzett olyan közműveltséget gyarapító tevékenységeket, amely intézményi kereteket igényelt volna, és a Társulás talán erejét meghaladva is részt vett új formák, értékes kulturális kezdeményezések támogatásában. Kialakított egy rugalmasan és

hatékonyan működő civil szövetségi formát, mely egy sajátos civil tanácsadó, menedzser szolgáltató csoporttal (Igazgatóság) össze tudta fogni a jelentősebb tevékenységet folytató egyesületeket és alapítványokat. Kiadványokat jelentetett meg, civil hírlapot adott ki, mely a közvetlen tájékoztatást segítette elő.

Jelentősnek mondható, hogy 1994-1998 között ca. 12 millió forintos költségvetésével is segítette a halasi közművelődés fejlődését, melyből a helyi pályázati források aránya nem érte el a 10 %-ot; a TAKSA Készlet Alap révén pedig több mint másfél millió forintot juttatott a társszervezeteknek.

Az együttműködés – talán a tőkeszegény, önkéntes kedutelésből végzett tevékenységszervezés miatt – egyelőre még nem tudott öntudatos, bátor vállalásokat teremteni, és a lehetséges adományozó szféra érdektelen magatartásán sem lehetett ennyi idő alatt változtatni. A kölcsönös bizalom, az együttes gondolkodás azonban számos példamutató eredményt hozott, ami miatt értékesnek és egyre inkább nélkülözhetetlennek tartható a Társulás jelenléte a helyi szociokulturális környezetben. Az eddig vállalt feladatokat, célkitűzéseket továbbra is képviselve, az új stratégia egy kipróbált közhasznú szervezeti modellre épülhet, hatékony együttműködést biztosítva minden kultúrákövető és segítő szervezeteknek.

Ehhez kívánok nagy türelmet, fegyelmezett és következetes tenniakarást a Társulás vezetőinek és minden munkatársának!

LUKÁCS LÁSZLÓ
MB. ÜGYZETŐ
IGAZGATÓ

Elhangzott a PARITÁS Kulturális Szolgáltató Társulás 1999. január 21-én megtartott közgyűlésén a Közösségek Házában.

Európai Unió pályázat

AZ EURÓPAI UNIÓ A RAPHAEL PROGRAM KERETÉBEN PÁLYÁZATOT HIRDET 1999-RE AZ EURÓPAI KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG VÉDELME TERÉN.

Magyarország, mint társult ország, az Európai Unió bármely két tagállamával közösen az alábbi témákban nyújthat be pályázatot:

I. Az ingó kulturális örökség védelme, megőrzése és hasznosítása európai együttműködés keretében. A benyújtott pályázatnak az együttműködő országokban azonos tipológiájú és/vagy funkciójú, azonos anyagból/technikával készült, vagy hasonló történelmi, művészeti és/vagy tudományos környezetbe tartozó ingó örökség védelmét és hasznosítását kell szolgálnia.

II. Együttműködés tapasztalatcserére és az alkalmazott technikák fejlesztése céljából.

II.1. Szakemberek mobilitása és továbbképzése.

II.2. Tapasztalat- és információcseré támogatása a

kulturális örökség egyes területeire vonatkozó speciális témákban, különös tekintettel az új információs technológiák és szolgáltatások alkalmazására.

III. Az ingatlan kulturális örökséghez való hozzáférés elősegítése.

III.1. Intézmények közötti együttműködés a kulturális örökség hasznosítása és az ahhoz való hozzáférés elősegítése céljából.

III.2. A kulturális örökség iránti közérdeklődés felkeltését szolgáló rendezvények támogatása.

**Beadási határidő:
1999. március 26.**

A részletes pályázati tájékoztató és űrlap az Európai Unió hivatalos nyelvein megtalálható az Interneten: <http://europa.eu.int/comm/dgX/raphael> címen, vagy kérhető az Európai Bizottságtól: *Mr Philippe Cova* European Commission DG X. C4, Room L102-3/2, Rue de la

Loi/Wetstraat 200, B-1049 Brussels Tel.:(322)299 11 11; Fax:(322)296 69 74 * *Az Európai Unió budapesti Delegációjától* Bérc u. 23. 1016 Budapest Tel.: 209 97 00; Fax: 166 4221

**E-mail:
eudelhun@euroweb.hu
<http://www.eudelegation.hu>**

Az Oktatási Minisztérium Ügyfélszolgálati Irodáján angol nyelven: 1055 Budapest, Szalay u. 10-14. (Honvéd u. sarok) Levélcím: 1884. Bp., Pf. 1. (H-Cs: 9-12, 13-16 óráig, P: 9-12 óráig) Tel.: 30, 27 369, Fax: 33 13 765

A pályázatot közvetlenül a fenti brüsszeli címre kell benyújtani. A Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma kéri a pályázókat, hogy ingó örökséget érintő pályázatuk benyújtásáról írásban tájékoztassák a Közgyűjteményi Főosztályt, ingatlan örökség esetén pedig a Műemléki Főosztályt (1055 Budapest, Szalay u. 10-14. /levélcím: 1884. Bp., Pf. 1.)

Forrás: www.meh.hu/mkm

A PARITÁS-DÍJ

1994-ben került először átadásra a PARITÁS-díj, mely tárgy- és pénzdíjas elismerés. A PARITÁS Kulturális Szolgáltató Társulás eddig minden évben kiadott annak a személynek, akit a közgyűlés – a széleskörű javaslatkötést követően – kiválasztott. A díjátadásra a soronkövetkező évben megrendezett Magyar Kultúra Napján tartott ünnepi összejövetelen került sor.

1995: SZAKÁL AURÉL

Indoklás: *Kiskunhalast bemutató fényképalbumok, a Halasi Téka sorozat szerkesztői munkájáért, valamint a Városi Ifjúsági Műhely kulturális egyesület elnökeként kifejtett önkéntes szervező tevékenységéért.*

1996: SZILVESZTER SZILVIA

Indoklás: ** Kiskunhalas kulturális életét gyarapító alternatív színházi bemutatók szervezése érdekében kifejtett önkéntes tevékenységéért.*

1997: FADDI ISTVÁNNÉ

Indoklás: *A FEDORA Zeni Egyesület lérehozásával, sok éves színvonalas kórusvezetői munkája alapján, Kiskunhalas közösségi-közművelődési és pedagógiai tevékenységével példamutató szemlélettel gyarapítja városunk szellemi életét.*

IDÉN – az elnökség határozata alapján – a Márton-napi ünnepi rendezvényen kerül átadásra a PARITÁS-díj.

Az EU kulturális aspektusa

Az **Európai Unió** tevékenységében csak a Maastrichti Szerződés (1992) óta van jelen a kulturális aspektus. A Szerződés 128. § (4) cikkelye kimondja, hogy a közösségi tevékenységek terén mindig tekintettel kell lenni a kulturális aspektusra. Így tehát, a szerződő felek számára a kultúra az egyik legfontosabb tényezővé vált, s közösen munkálkodnak a nemzeti és regionális különbözőségek szem előtt tartásával a közös kulturális örökség megőrzésén, a kulturális és művészi kreativitás és együttműködés fejlesztésén. Ez okból dolgozott ki az EU Bizottsága három olyan programot, amelyek támogatást nyújtanak a tagállamok számára konkrét együttműködési projektek

megvalósításában. Az EU-nak nem célja és nem is feladata a nemzeti kulturális politikák átfogó felügyelete vagy irányítása. Rendelkezésre álló eszközeivel a kultúra védelmét és gazdagítását támogatja. 1996-ban készített a Bizottság „*First report on the consideration of cultural aspects in European Community action*” címmel egy tanulmányt arról, hogyan valósulnak meg a 128-as paragrafusban foglaltak. E tanulmány következtéseiből okulván, az Európai Unió új, átfogó keretprogramot kíván létrehozni a kultúra támogatására a 2000-tól 2005-ig terjedő időszakra.

Forrás: www.meh.hu/mkm

A KRÉTAKÖR SZÍNHÁZ ELŐADÁSÁBAN

KICSI avagy MI VAN, HA A TISZAVIRÁGNAK ROSSZ NAPJA VAN?!

idióta tragédia két részben

1999. JANUÁR 30., SZOMBATON 19 ÓRÁTÓL A KÖZÖSSÉGEK HÁZÁBAN

A színészek improvizációinak felhasználásával írta és rendezte: Schilling Árpád
Jegyek csak elővételben az Ifjúsági Információs és Tanácsadó Irodában (iti) vásárolhatók munkanapokon 13-19 óra között. Jegyár: 300 Ft
Bemutatószínház-sorozat Alapítvány / Kiskunhalas

SZILÁDY ÁRON ÖCCSE Szilády János – AKI CSAK MÁSFÉL ÉVVEL VOLT FIATALABB NAGYHÍRŰ BÁTÝJÁTÓL – KORÁN, ALIG 50 ÉVESEN HUNYT EL. TIZENÖT ÉVEN ÁT VOLT LELKIPÁSZTORA A BÁCSFEKETEHEGYI GYÜLEKEZETNEK, OTT IS HALT MEG 1889-BEN.

Utolsó éveiben betegsége, súlyosbodó szembaja miatt is visszahúzódó életet élt (a fél szemét ki kellett operálni), magánosságban, szinte lelki bánatban. Nemcsak szemének elvesztése, de hangjának gyengesége is feszélyezte – ném volt erős, érces hangja, ami az akkori időkben papi embernél elsőrendű követelmény volt. Feketehegyre kerülése elején megírta az egyházközség történetét, prédikációs köteteit sajtó alá rendezte, lefordította a *Ramayana*-t. Később azonban mindinkább elapadt tevékenysége.

Pedig Szilády János ifjú korában nagy ígérlet volt. Nagykőrösi diákoskodása idején Arany János kedvence, aki Szilády verseiben tehetséget lát. Három eposzt is ír. Ezek közül az „*Etelkőz*” cíművel elnyer két aranyat a *Romory Anasztáz* által alapított 5 aranyos pályadíjból. A három aranyat osztálytársa *Hagyomány (Tolnai) Lajos* kapja, bár az ő verseit Arany János nem dicséri ennyire, inkább a prózairásra serkenti. Tolnai Lajos a későbbiek során regényeivel sikert is arat.

Szilády munkatársa a nagykőrösi diáklapoknak is. A „*Hajnal*” című lapot 1852/53-ban *Magyar Sándor* és *Hoffer Endre* szerkeszti, a későbbi diáklapot a „*Szünórakat*” pedig **Péter Dénes**. (Hoffer is, Péter Dénes is Halasiak, Szilády Áronnak is jó barátai).

A pesti teológiára kerülve Szilády folytatja irodalmi tevékenységét, elbeszélő költeményben megírja *Omoda Máté nádor és fiainak tragédiáját*. Évfolyamtársai közül *Hagyomány (Tolnai) Lajos* és *Thaly Kálmán* szintén irodalmárok.

A teológia elvégzése után Kunszentmiklóson lesz matematika tanár, ahol a nála 10 évvel idősebb Szász Károllyal

HELYTÖRTÉNET

Szilády János

van barátságban, ami ugyan később kihül, mivel természetük, felfogásuk különböző, Szilády inkább visszahúzódó. Szász Károly elhidegülése fokozódik, miután a halasi papságra nem őt, hanem Szilády Áront választják meg.

A kunszentmiklósi nemszertem tanárságból 2 év után Pomázra kerül segédlelkésznek. Versei bírálójával *Arany Jánossal* kapcsolata tartós, többször meglátogatja. 1864-ben külföldi útra megy, a *Sorbonnon* két szemesztert hallgat, itt a *párizsi magyar egyesület elnökévé* is választják. Majd következik a londoni út, *Vámbéry Ármin* társaságában, aztán Svájc, Észak-Olaszország s végül Bécs.

Nyelvtudás birtokában mindenütt sikerrel szerepel, s *Török Pál* (a későbbi püspök külföldi kapcsolatait szervezi, erősíti, amit a teológia érdekében végez. A külföldi út elismeréseként *Török Pál* maga mellé veszi káplánnak. Négy évet tölt itt.

Utazásáról uti-naplót vezet, levelezése kiterjedt, **Áron bátyjával**

tőjük részéről szeretetteljes, ragaszkodó, Áron bátyjából sok biztatás szól s örvendezik öccse sikereinek, rábízta a keleti nyelvekből való versfordításainak bírálatát, javítgatását.

1869-től *Váci fegyintézeti pap*. Tanulmányt ír a „*Fegyházaink reformjáról*”. 1872-től *bajai lelkész*, ahol az adósságokkal küzdő egyházat föllendíti. Sajnos a bajai egyház szegény, alig tud fizetni, a képzőben tartott hittanórák díját is késedelmesen kapja meg, anyagi gondjai vannak, így a megüresedett feketehegyi lelkészi állást elfogadja.

Szive azonban *Baján* marad, *Gál Péter* úr leányánál, *Irmánánál*. Sajnos *Irmina* katolikus és egy református pap mégsem vehet feleségül más valású leányt. Így aztán várnak. Megállapodnak, ha még 10 év múlva is hasonló lesz érzelmük, összeházasodnak. Sajnos a 10 év már majdnem letelt, amikor *Irmina* meghal.

Így Szilády János nem nőszül, agglegény maradt.

Bajai éveim alatt a

mindennek jelesebb eseményt megfárgyal. A levelek hangja mindket-

parókia járva gyakran láttam Szilády János karc technikával ké-

szült arcképét – szép férfi volt s az akkori lelkész, *Kosztai István* mindig szívesen emlegette. Láttam *Irmina* fényképét is, s a *Gál Péter* utcán menve elgondolkodtam a valáskülönbség miatti 10 éves várakozási idő. Ha rövidebb próbaidőt adnak egymásnak, bizonyára boldogan élhettek volna s talán nem kellene Szilády Jánosnak szinte az ismeretlenség homályába veszni.

A kecskeméti származású, jelenleg külföldön élő *Szabadi Sándor* könyve: „*Kiáltó szó a pusztában*” címmel Szilády János életéről és koráról szól. Ajánlom az érdeklődőknek ezt az 1960-ban íródott, és 1993-ban *Szabó Gábor* bács-kiskun-sági esperes úr által kiadott könyvet, mely egy régi arcképről fújja le a port.

DARÁNYI MÁRIA

A SZILÁDY ÁRON TÁRSASÁG közgyűlésén – 1999. január 9. – a *Szilády Áron Ref. Gimnázium* kisdísztermében mintegy 60 tag jelenlétében elfogadták az 1998. évi szakmai-gazdasági beszámolót, amit *Darányi Mária* ügyvezető alelnök ismertetett.

A beszámoló után átadásra került a *Pro Iuventute* – távollétében elmaradt – elismerés *Czagányné Pásztor Anikónak*. Nevében a férje vette át a pedagógus díjat.

Az 1999. évi állandó és időszakos rendezvénytervekről *Lukács László* ismertette az elnökség elképzeléseit, amit *Kollarics Gábor*, dr. *Vismeg Sándor* és dr. *Gszelmann Ádám* javaslatai egészítették ki majd elfogadásra is kerültek.

Mindezek után a közgyűlés tagjai – *F. Nagy József* társelnök vezetésével – megtekintették az *iskolatörténeti kiállítást*, majd 13 órától közös *vízkereszt* ebédrel zárult a Társaság idei első összejövele.

A következő ünnepi alkalom a *Szilády Áron Konferencia* lesz, március 20-án a Szilády Áron Ref. Gimnázium dísztermében. -lx-

SZENTMIHÁLYI SZABÓ PÉTER

POLITIKAI ABC

ERKÖLCS A POLITIKÁBAN

A politikával elméletben és gyakorlatban foglalkozó emberek túlnyomó többsége valószínűleg kétségbe vonja politika és erkölcs bármiféle összekapcsolását, hiszen a politika társadalmi erők, érdekcsoportok olyan bonyolult összjátéka illetve küzdelme, melyben az erkölcsi megfontolások legfeljebb a vesztes pozíciójában jelentkeznek, hiszen „a győztesnek mindig igaz van”. Mondhatni, ez a mindenkor köztisztviselő logikája és magatartása, amikor szakértelmével a mindenkor kormányzati hatalmat szolgálja, függetlenül annak ideológiai vagy erkölcsi legitimitásától. A politika erkölcsi tartás, szolgálni akaró küldetés-tudat nélkül cirkusz vagy tragédia, mégpedig nem csupán egy-egy tragikus politikai cirkuszi mutatványa vagy tragikus szerep-tévesztése, hiszen a gonosz, ostoba, felelőtlen és alkalmatlan politika népek sorsát határozza meg és veszélyezteti. Az erkölcs-telen politika rablólovagjaival nemcsak a történelem lapjain találkozhatunk, hanem a jelenkorban is. A megtévesztett közösség félelméből vagy bizalmából ideiglenesen hatalomra jutott egyé-neknek azonban valójában nincs sok közük ahhoz, amit Arisz-totelész óta klasszikus értelmében politikának nevez a művelt világ. A politika törvényhozói és végrehajtói másként, de ugyan-azért felelősek: a társadalom minél jobb, harmonikusabb műkö-déséért. Embert próbáló, bölcsességet és szerénységet, fegyvel-et és előrelátást igénylő feladat, melyet szilárd erkölcsi meg-győződés nélkül ellátni lehetetlen. Morus Tamás Utópiájában az ateisták nem nyerhettek közfunkciót, nem vállalhattak közsze-replést, közszolgálatot, mert – miként Morus indokolja – aki nem hisz a túlvilági igazságszolgáltatásban és a lélek halhatatlan-ságában, mindent meg fog tenni, hogy egyéni céljai érdekében kijátssza és megszegje hazája törvényeit. Erkölcs nélkül a poli-tikus irányító nélküli hajós, aki a kormány ide-oda rángatásával próbálja széllel szemben tartani a hajót – de hajójának uticélja, kikötője nincsen.

- részlet - (Windsor Kiadó, 1996)

Millenniumi tervek

A Magyar Millennium Bi-zottságnak már konkrét ter-vei vannak az emlékünnepe-re, rendezvényeire, beruházásai-ra. A bizottság jövőre tizenöt milliárd, az azt követő két év-ben öt-öt milliárd forinttal gazdálkodik. A Nemeskürty István kormánybiztos vezette testület elsősorban arra törek-

szik, hogy a társadalom vala-mennyi rétege vegyen részt az ünnep formálásában, határon innen és túl, beleértve a ná-lunk élő nemzetiségeket is. A rendezvénysorozat 2000. ja-nuár 1-jén kezdődik, és 2001. augusztus 20-ig tart.

Forrás: www.meh.hu/mkm

Halasi Szépművészeti Céh

Kiskunhalas, Bajcsy-Zsilinszky E. u. 5. Telefon: 427-808

JANUÁR 30. * *Alter-natív színházi elő-adás a Közösségek Házában.* Belépő: 300 forint.

FEBRUÁR 6. * *Gyer-tyaszentelő céh-ün-nep, vacsorával. Há-rom éve alakult meg a Halasi Szépművészeti Céh!*

FEBRUÁR 13. * *Far-sangi táncház a Kö-zösségek Házában*

FEBRUÁR 20. * *Far-sangi maszkok készí-tése*

FEBRUÁR 27. * *A régi magyar úrmértékek-ről.*

Minden szombaton este 8 órától!

HALASI SZÉPMŰVES CÉH ❖ 1996

SOROS ALAPÍTVÁNY

PÁLYÁZATOK

A Soros Alapítvány folya-matos pályázati kiírásai kö-zül rendelkezünk az alábbi pályázati űrlapokkal és in-formációkkal.

(413) **Kulturális és művészeti kapcsolatok.** (Cultural link)

(434) **Kultúra program.**

(586) **Társadalmi kezde-ményezések.**

A pályázatok beadása folya-matos, a kuratórium 3-4 havonta dönt az addig be-érkezett pályázatokról. A döntésről minden pályázót írásban értesítenek. A PARITÁS Igazgatóságán bár-mely űrlap és adatlap ingyene-sen beszerezhető, amit az Internetről le lehet tölteni.

6400-Kiskunhalas,
Bokányi D. u. 8.
Pf. 300. Telefon
& fax: 423-398

SOROS ALAPÍTVÁNY

A Karácsony Sándor Társaskör következő összejövetelére 1999. február 11-én, 17 órától kerül sor a Szilády Áron Ref. Gimnázium kisdisz-terében. A találkozón szívesen látunk minden középiskolást!

Pályázat. A Művészeti és Szabaművelődési Ala-pítvány folyamatos határ-idejű pályázatot írt ki a közművelődés és a művész-et területén működő szervezetek támogatására. A pályázatokról a Kura-tórium negyedévente dönt. A pályázati adatlap beszerezhető a Társulás igazgatóságán, hétközna-pokon 11-18 óráig Szil-veszter Szilviától. Tele-phon: 423-398

Magyar pantheon. Hús-véti utazást rendez a Ha-lasi Szépművészeti Céh „Ke-let Népe” címmel a népi írók nemzedékének meg-ismerése céljából 1999. április 2-4. között. Rész-vételi díj: 6.000 Ft. Útvo-nal: Ópusztaszer, Csong-rád, Lakitelek, Szarvas, Szeghalom, Vésztő, Bi-harugra, Gyula, Békés-csaba, Orosháza, Hódme-zővásárhely, Szeged. Ér-deklődni és jelentkezni a cég-gyűléseken lehet!

INKEY ALICE fotómű-vész színészportrék’ tex-tilen című kiállítása a Kö-zösségek Házában látha-tó, hétköznap: 10-18 óra között.

Információk az Internetről

A MAGYAR SOROS ALAPÍTVÁNY támogatásával 1999 végéig teljes körű hálózati hozzáférést nyert a PARITÁS - Kulturális Szolgáltató Társulás, melyet a társszervezetek részére használható módon felkínálunk.

E-mail: paritas@c3.hu<http://www.c3.hu/~paritas>

GONDOLATOK A MAGYAR KULTÚRA NAPJÁN

A PARTIÁS civil hírlap
– 22. szám – melléklete

Írta: F. Nagy József

„A kultúrát nem lehet örökölni. Az elődök kultúrája egy-kettőre elpárolog, ha minden nemzedék újra, meg újra meg nem szerzi magának. Csak az a miénk igazán, amiért megdolgozunk, esetleg megszenvedünk!” Ezek **Kodály Zoltán** szavai, akiknek zenei oktatási módszeréről, még decemberben így nyilatkozott a miskolci zeneiskola tanára a rádiónak: „Kodály módszere nagyon hatékony, de unalmas!”

Sajnos ide jutottunk. „Mikor egy ledöntött nemzet újjá akarja magát építeni, szüksége van inkább, mint valaha, a hagyományok minden por-szemecskéjére, hogy tudja: mi vagyok, honnan jöttünk!”

Erőt, önbizalmat kell meríteni az írók, költők prózáiból, verseiből, hogy lelkünkben, testünkben újjá születhessünk.

Amikor az 1945-46-os években, mint hadifogoly volt időm a múlt idők „tündér taván” elmerengeni, **Vörösmarty Mihály: Zalán futása** című versét mondogattam magamban. A vers bevezető sorai: „Régi dicsőségünk, hol késel az éji homályban, századok ültenek el, s te alattok mélyen enyésző fényvel jársz egyedül!” és akkor a szívem kigyúlt, embernek, magyarnak éreztem magamat, s hittem sorsom jobbra fordulásában. A verset valamennyien tanultuk, nem folytatom.

Most is egy sorsforduló előtt állunk, a világ leg-hatalmasabb katonai és gazdasági szövetségébe lépünk. Ahhoz, hogy öntudatos nemzetként, a bennünket megillető méltósággal cselekedjünk megfelelő tartással, önbizalommal kell rendelkezünk.

Berzsenyi Dániel már 150 évvel ezelőtt így szól a nemzetéhez: „Csak így állhat behyt a mi kis nemzetünk az indogermánok, szlávok tengerében, ha lélekkel, erővel teljes!”

Bajcsy-Zsilinszky Andre 1944. december 24-én, Sopronkőhidán utolsó kiáltása így hangzott: „Legyen a magyar a jövőben gerinces!” Ezt a mondatot vésték a fejfájába Tarpán, ahol végső nyughelyet kapott. **Zrínyi Miklós**, a költő üzenetét valamennyien ismerjük: „Egy nemzetnél sem vagyunk alábbvalók!” Önmagáról pedig ezt mondja: „Horvát vagyok, tebát magyar!” Akkor jó volt magyarnak lenni!

Miért mondom ezeket? Mert évtizedekig a szovjetet kiszolgáló rezidensek minduntalan azt hajtogatták: „Bűnös nemzet vagyunk!” A dicsőséges felszabadítókról szereztek dalokat, verseket. Lehajtott fejjel kellett járnunk. Ha kiegyenesedni mertünk, nyomban nacionalisták, törzsmagyarok lettünk. Nincsenek dicső népek! Csak nagyhatalmak és kishatalmak vannak. Egyformán önzők és nacionalisták valamennyien, legfeljebb egyik jobban leplezi, mint a másik. Szomszédaikat csak érdekeik alapján szeretik. Ha lehetőségük megengedi, kirabolják, enyhén szólva kizsákmányolják.

Az oroszok hadizsákmánynak tekintik a magyar képzőművészet legszebb kincseit, de a sárospataki református kollégium 40 ezer kötet könyvét akár az Eszterházy őnyomtatványokat, melyeket 1945. március végén Kismartonból rakodtak teherautóikra és most 1998. december 16-án állítottak ki Moszkvában. Íme a nagy példakép! De hogyan cselekednek ma? IMF, akár a Világbank nem termelési célokra adtak dollármilliárdokat kamatos-kamatra a nemzetet elnyomó hatalomnak, ma áron alul veszik meg tőlünk üzemünket, gyárainkat, és ha nem ébredünk fel, még azt a földet is kihúzzák a talpünk alól, ahol őseink hamvai nyugosznak! Amit vérük hullatásával védtek meg unokáinknak.

Igen! Európa, és Amerika is elismeri szabadságszeretettünket, '56-os forradalmunkat, példának állítják a világ elé. Sajnos gyakran a mi hazánkfiaink mocskolják külföldön mindazt, ami magyar, pedig ezzel még nem világpolgárok, csak nagyon rossz magyarok. A madár sem piszkol saját fészkebe.

Ma – mint annyiszor történelmünk során – sokan a nemzet megosztására törekednek. Nem ismerik a latin mondást: „Viribus unis!” *Egyesült erővel!* Ha összefogunk maradhatunk még őseink földjén az Egyesült Európában, ahol már ezer éve vívjuk létért való küzdelmünket!

Semmiféle nagy emberi, technikai átalakulás nem követelheti meg lelkünk és szellemünk gyáva kiürítését, emberi, magyar jellegünk feladását, hitvány megtagadását. Nem fogadhatja el, a napi 20 órában nyakunkba zúduló média kultúrát, elfelejtve családot, gyermeket, unokát, esti mesemondást, őseink rengeteg tapasztalatát, templomot, temetőt, a szomszédokkal folytatott beszélgetést.

A szappanoperák, rémdrámák, az erkölcstelen-séget sugalló filmek, csak azt mutatják, milyen mélyre sülyedhet az ember még, ha a pénz, az áru, a drog, a maffiák, a vér és arany **Ady** szerint „A dicsznófejű nagyúr” terjeszti ki hatalmát!

Petőfi Sándor mondta: „Aki jármot hágy a gyakába tenni, méltó rá, hogy burcolja ... haláláig!”

Kodolányi Jánost is idézhetem: „Mi nem hazudhatunk magunknak, de azt sem engedhetjük meg, hogy nekünk mások hazudjanak!”

Mi keresztyén, magyar kultúrát a becsületes munkára alapozott polgári demokráciát akarunk. A liberálkapitalista felfogás mélységesen sekély, mert magába rejti az embertelenséget, és az igazságtalanságot is!

Kazinczy Ferenc intelmét szívleljük meg: „Tiszteled múltadat és őseidet, hogy a jövőt érdemeljed és ne feledd, nem lehet máról holnapra rossz az, ami ezer évig jó volt, amit a bölcs nemzetvezetők a kor kívánalmainak megfelelően alakítottak!”

De kérdezhetjük, hol vannak ma a „bölcs nemzetvezetők”? Itt! Közöttünk, mellettünk, némelyek már felettünk is. Mi szültük, neveltük, tanítottuk őket. Ők jelentik a jövőnket.

„Csak a gyermekeinken át lehet a jövőt alakítani!” – ezek **Kodály Zoltán** szavai.

Az ifjúság testesíti meg a nemzet feltámadását, ha bennük sem bízunk, akkor még a legfelsőbb Hadúr is joggal fedhet meg bennünket! Fel hát munkára nemzetem apraja, nagyja, dicsőség arra, aki dolgozik, átok arra, ki lustán vesztegel.

Vörösmarty Mihály: Jósolat című verséből vett idézettel fejezem be:

*Kié e hon, ha nem a miénk?
Ha érte mindent megtevének,
Ha tiszta kézzel áldozánk,
S lettünk, ami eddig nem valánk:*

*Nincs hatalom,
Mely visszanyom.
És még neked virulnod kell, ó hon,
Mert Isten, ember virraszt pártodon.*

MAGYAR

GARABONCIÁS

1999

KALENDÁRIUM

JANUÁR	FEBRUÁR	MÁRCIUS	ÁPRILIS	MÁJUS	JÚNIUS	JÚLIUS	AUGUSZTUS	SEPTEMBER	OKTÓBER	NOVEMBER	DECEMBER
1. péntek Újév	1. hétfő Gyertyaszünet	1. hétfő	1. csütörtök	1. szombat A Munka Ünnepe	1. kedd	1. csütörtök	1. vasárnap Bajnoknapi	1. szerda	1. péntek	1. hétfő Munkaszünet	1. szerda
2. szombat ☉ 3° 51'	2. kedd Gyertyaszünet	2. kedd ☉ 8° 00''	2. péntek Áron	2. vasárnap	2. szerda	2. péntek Szent Boldogasszony	2. hétfő	2. csütörtök ☉ 23° 19''	2. szombat ☉ 5° 04''	2. kedd Holtak napja	2. csütörtök
3. vasárnap ☉ ⊕ kézi	3. szerda Béatrix	3. szerda	3. szombat	3. hétfő Mária, Flóra	3. csütörtök	3. szombat	3. kedd	3. péntek	3. vasárnap	3. szerda	3. péntek
4. hétfő	4. csütörtök	4. csütörtök	4. vasárnap Hévíz	4. kedd Mária, Flóra	4. péntek	4. vasárnap	4. szerda ☉ 18° 28''	4. szombat	4. hétfő Ferenc	4. csütörtök Károly	4. szombat Barbála
5. kedd	5. péntek	5. péntek	5. hétfő Hévíz	5. szerda	5. szombat	5. hétfő Szent, Emma ☉ ⊕ kézi	5. csütörtök	5. vasárnap	5. kedd	5. péntek Izolda	5. vasárnap
6. szerda Viktoriaszt	6. szombat Dorottya	6. szombat	6. kedd	6. csütörtök	6. vasárnap	6. kedd ☉ 12° 58'' Csongor	6. péntek	6. hétfő	6. szerda	6. szombat	6. hétfő Miklós
7. csütörtök Ádám	7. vasárnap	7. vasárnap	7. szerda	7. péntek Gizella	7. hétfő ☉ 5° 21''	7. szerda	7. szombat Mária	7. kedd	7. csütörtök	7. vasárnap	7. kedd ☉ 23° 33''
8. péntek	8. hétfő ☉ 13° 00''	8. hétfő Zoltán	8. csütörtök Ódessa	8. szombat ☉ 18° 31''	8. kedd Miklós	8. csütörtök	8. vasárnap	8. szerda Krisztina napja	8. péntek	8. hétfő ☉ 4° 54''	8. szerda
9. szombat ☉ 15° 23''	9. kedd	9. kedd	9. péntek ☉ 3° 54''	9. vasárnap	9. szerda	9. péntek	9. hétfő	9. csütörtök ☉ 23° 03''	9. szombat ☉ 12° 35''	9. kedd	9. csütörtök
10. vasárnap	10. szerda	10. szerda ☉ 9° 44''	10. szombat Zsolt	10. hétfő	10. csütörtök Margit	10. szombat	10. kedd Lőrinc	10. péntek	10. vasárnap	10. szerda Róza	10. péntek Judit
11. hétfő Ágota	11. csütörtök	11. csütörtök	11. vasárnap	11. kedd	11. péntek	11. vasárnap	11. szerda Tíznap megfigyelés 11° 50'' (Hűvös)	11. szombat	11. hétfő	11. csütörtök Mária	11. szombat
12. kedd	12. péntek	12. péntek Gergely	12. hétfő Gyula	12. szerda Pongrácz	12. szombat	12. hétfő	12. csütörtök	12. vasárnap	12. kedd	12. péntek	12. vasárnap Gábor
13. szerda	13. szombat	13. szombat	13. kedd	13. csütörtök Szervác	13. vasárnap	13. kedd ☉ 3° 25''	13. péntek	13. hétfő	13. szerda Ede	13. szombat	13. hétfő Laca
14. csütörtök	14. vasárnap	14. vasárnap	14. szerda Tibor	14. péntek Béatrix	14. hétfő ☉ 20° 04''	14. szerda	14. szombat	14. kedd	14. csütörtök	14. vasárnap	14. kedd
15. péntek	15. hétfő Ferenc	15. hétfő 48-as Nemzeti Ünnap	15. csütörtök	15. szombat ☉ 13° 06''	15. kedd	15. csütörtök	15. vasárnap	15. szerda	15. péntek	15. hétfő	15. szerda
16. szombat	16. kedd Miklósnap ☉ 7° 41''	16. kedd	16. péntek ☉ 5° 24''	16. vasárnap	16. szerda	16. péntek	16. hétfő	16. csütörtök Fülöp	16. szombat	16. kedd ☉ 10° 04''	16. csütörtök ☉ 1° 51''
17. vasárnap ☉ 16° 48''	17. szerda Háromszázardó	17. szerda ☉ 19° 50''	17. szombat	17. hétfő	17. csütörtök	17. szombat	17. kedd	17. péntek ☉ 21° 08''	17. vasárnap ☉ 16° 01''	17. szerda	17. péntek
18. hétfő Péter	18. csütörtök	18. csütörtök Károly	18. vasárnap András	18. kedd	18. péntek	18. vasárnap	18. szerda Izolda	18. szombat	18. hétfő Lehel	18. csütörtök	18. szombat
19. kedd	19. péntek Zsuzsanna	19. péntek József	19. hétfő	19. szerda	19. szombat	19. hétfő	19. csütörtök ☉ 2° 48''	19. vasárnap	19. kedd	19. péntek Erzsébet	19. vasárnap
20. szerda Fülöp, Szelestya	20. szombat	20. szombat Tíznap megfigyelés 2° 43''	20. kedd	20. csütörtök	20. vasárnap ☉ 19° 13''	20. kedd Miklós ☉ 10° 00''	20. péntek	20. hétfő	20. szerda Vendel	20. szombat	20. hétfő
21. csütörtök Ágoston	21. vasárnap	21. vasárnap Benedek	21. szerda	21. péntek	21. hétfő Nyári napforduló 20° 49''	21. szerda	21. szombat	21. kedd Miklós	21. csütörtök Orsolya	21. vasárnap	21. kedd
22. péntek A Magyar Kultúra Napja	22. hétfő	22. hétfő	22. csütörtök ☉ 20° 03''	22. szombat ☉ 6° 34''	22. kedd	22. csütörtök Margarita	22. vasárnap	22. szerda	22. péntek	22. hétfő	22. szerda Tíz napforduló ☉ 18° 33''
23. szombat	23. kedd Árpád ☉ 3° 45''	23. kedd ☉ 11° 20''	23. péntek Béla	23. vasárnap Pál és Dorottya	23. szerda	23. péntek	23. hétfő	23. csütörtök Orsi napforduló 12° 29''	23. szombat 48-as Nemzeti Ünnap	23. kedd ☉ 8° 06''	23. csütörtök
24. vasárnap ☉ 20° 17''	24. szerda Mária	24. szerda Gábor	24. szombat Szt. György	24. hétfő Pál és Dorottya	24. csütörtök Izolda	24. szombat	24. kedd Barbála	24. péntek	24. vasárnap ☉ 22° 04''	24. szerda	24. péntek János, Éva
25. hétfő Pál	25. csütörtök Géza	25. csütörtök Gyémántszünet	25. vasárnap Miklós	25. kedd Orsolya	25. péntek	25. vasárnap	25. szerda	25. szombat ☉ 11° 53''	25. hétfő	25. csütörtök Katalin	25. szombat Borbély
26. kedd	26. péntek	26. péntek	26. hétfő	26. szerda	26. szombat	26. hétfő Anna	26. csütörtök	26. vasárnap	26. kedd Dimitri	26. péntek	26. vasárnap Borbély
27. szerda	27. szombat	27. szombat	27. kedd Zita	27. csütörtök	27. vasárnap	27. kedd László	27. péntek ☉ 0° 50''	27. hétfő	27. szerda	27. szombat	27. hétfő János
28. csütörtök	28. vasárnap	28. vasárnap Viktoriaszt	28. szerda	28. péntek	28. hétfő Leopold ☉ 22° 39''	28. szerda ☉ 12° 26''	28. szombat	28. kedd	28. csütörtök	28. vasárnap	28. kedd Apokrifok
29. péntek	29. szombat	29. hétfő	29. csütörtök	29. szombat	29. kedd	29. csütörtök	29. vasárnap	29. szerda Szt. Miklós	29. péntek	29. hétfő	29. szerda ☉ 15° 06''
30. szombat	30. vasárnap	30. kedd ☉ 20° 17''	30. péntek ☉ 15° 55''	30. vasárnap ☉ 7° 41''	30. szerda	30. péntek	30. hétfő	30. csütörtök	30. szombat	30. kedd András ☉ 0° 21''	30. csütörtök Dorottya
31. vasárnap ☉ 17° 03''	31. szerda ☉ 23° 50''	31. szerda ☉ 23° 50''	31. szombat	31. hétfő	31. csütörtök	31. szombat	31. kedd Erika	31. vasárnap	31. szerda ☉ 13° 06''	31. péntek	31. péntek Katalin

(Az adatokhoz nyári időszámítás idején +1 órához kell adni!)